DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA SKARBU

Warszawa, dnia 31 maja 1939 r.

Nr 14

TREŚĆ DZIAŁU URZĘDOWEGO:

OBWIESZCZENIA PRZEWODNICZĄCEGO RADY SPÓŁDZIELCZEJ:

OKÓLNIKI MINISTERSTWA SKARBU:

KOMUNIKATY MINISTERSTWA SKARBU:

OGŁOSZENIA.

318

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 29 kwietnia 1939 r.

o zaopatrzeniu emerytalnym i odszkodowaniu za nieszczęśliwe wypadki pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" w związku z przyłączeniem do Polski ziem odzyskanych.

Na podstawie art. 25 i 26 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 września 1926 r. o utworzeniu przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. z 1930 r. Nr 89, poz. 705) zmienionego art. 11 ustawy z dnia 18 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr 26, poz. 239) zarządza się co następuje:

§ 1. Przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 1934 r. o zaopatrzeniu emerytalnym i odszkodowaniu za nieszczęśliwe wypadki pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 20, poz. 169) wraz z późniejszymi zmianami — stosuje się do pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe", którzy ze służby państwowej w b. Republice Czechosłowackiej oraz na byłych kolejach państwowych lub na kolejach pod zarządem państwowym b. Republiki Czeskosłowackiej zostali przyjęci do służby w przedsiębiorstwie „Polskie Koleje Państwowe", jeżeli dalsze przepisy rozporządzenia niniejszego nie stanowią inaczej.

§ 2. (1) Pracownikom przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe", określonym w § 1, zalicza się do wysługi emerytalnej:

1) okres pracy w przedsiębiorstwie „Polskie Koleje Państwowe" o charakterze prywatnoprawnym od dnia 1 października 1938 r. do czasu mianowania pracownikiem etatowym, zaliczenia w poczet pracowników stałych lub do czasu przyjęcia do służby przygotowawczej na stanowisko etatowe;

2) pełną liczbę lat służby, podlegających zaliczeniu według przepisów emerytalnych dla funkcjonariuszów państwowych b. Republiki Czeskosłowackiej, dla pracowników kolei państwowych i dla pracowników kolei, które pozostawały pod zarządem państwowym b. Republiki Czeskosłowackiej, obowiązujących w tym państwie w dniu 30 września 1938 r., z zastrzeżeniem, że sposób zaliczenia nie może być korzystniejszy, niż w służbie na Polskich Kolejach Państwowych;

3) okres pełnienia, na zlecenie władz państwowych polskich, czynności przełożonego gminy, jednak nie dłużej jak do dnia 31 grudnia 1939 r.

(2) Przepis ust. (1) stosuje się odpowiednio przy wymiarze zaopatrzenia wdowom i sierotom, pozostałym po pracownikach zmarłych w służbie czynnej.

§ 3. (1) Minister Komunikacji może zaliczyć pracownikom, określonym w § 1, do wysługi emerytalnej w całości lub części:

1) okresy nie objęte § 2 ust. (1) pkt 2) służby państwowej, kolejowej, samorządowej lub wojskowej w b. państwie zaborczym lub b. Republice Czeskosłowackiej, z wyjątkiem obowiązkowej służby wojskowej;

2) czas pracy w organizacjach, mających na celu przyłączenie poszczególnych ziem do Państwa Polskiego, nie wcześniej jednak, niż od dnia 1 listopada 1918 r.;

3) czas pracy nauczycielskiej w polskich szkołach prywatnych;

4) czas pracy zawodowej, jeżeli praca ta dała kwalifikacje i doświadczenie, uzdolniające do pełnienia służby w przedsiębiorstwie „Polskie Koleje Państwowe" na zajmowanym stanowisku.

(2) Przepisy ust. (1) stosuje się odpowiednio przy wymiarze zaopatrzenia wdowom i sierotom, pozostałym po pracownikach, zmarłych w służbie czynnej.

§ 4. Zaliczenie służby lub pracy stosownie do § 2 i 3 może nastąpić pod warunkiem popartego dokumentami zgłoszenia, dokonanego najpóźniej do dnia 31 grudnia 1941 r.

§ 5. (1) Osoby, którym pensja, renta, zaopatrzenie wypadkowe lub dar z łaski zostały przyznane przed dniem 31 grudnia 1938 r. przez władze kolejowe b. Republiki Czeskosłowackiej, a które wykażą się posiadaniem obywatelstwa polskiego na podstawie art. 2-a lub art. 3 ustawy z dnia 20 stycznia 1920 r. o obywatelstwie Państwa Polskiego w brzmieniu dekretów Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 października 1938 r. (Dz. U. R. P. Nr 81, poz. 548) i z dnia 16 listopada 1938 r. (Dz. U. R. P. Nr 87, poz. 585), otrzymują zaopatrzenie, odszkodowanie za nieszczęśliwy wypadek lub dar z łaski w wysokości 75% świadczenia przyznanego im przez wspomniane władze, po przeliczeniu należności na walutę polską według stosunku ustalonego w art. 1 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 października 1938 r. o przerachowaniu zobowiązań opiewających na walutę czeskosłowacką (Dz. U. R. P. Nr 79, poz. 535).

(2) Prawo do zaopatrzenia, odszkodowania za nieszczęśliwy wypadek lub daru z łaski, przewidziane w ust. (1), powstaje od dnia następującego po upływie okresu, za który wła-

dze kolejowe b. Republiki Czeskosłowackiej wypłaciły pensję, rentę, zaopatrzenie wypadkowe lub dar z łaski po raz ostatni, jednak nie wcześniej niż od dnia 1 października 1938 r.

§ 6. (1) W przypadkach, zasługujących na uwzględnienie, Minister Komunikacji będzie władny:

1) podwyższać zaopatrzenie, dar z łaski lub odszkodowanie za nieszczęśliwy wypadek osobom, określonym w § 5 ust. (1), do wysokości 100% świadczenia, ostatnio wypłacanego im przez władze kolejowe b. Republiki Czeskosłowackiej;

2) przyznawać zaopatrzenie lub odszkodowanie za nieszczęśliwy wypadek tym osobom, które w myśl kolejowych przepisów emerytalnych czeskosłowackich nabyły prawo do pensji, renty lub zaopatrzenia wypadkowego, a którym świadczenia te nie zostały przyznane przed dniem 31 grudnia 1938 r., jeżeli osoby te posiadają obywatelstwo polskie. Wysokość zaopatrzenia lub odszkodowania za nieszczęśliwy wypadek nie może przekraczać w tym przypadku normy, do jakiej miały prawo wspomniane osoby według kolejowych przepisów emerytalnych czeskosłowackich oraz norm, ustalonych w § 5.

(2) Do osób, otrzymujących zaopatrzenie lub odszkodowanie za nieszczęśliwy wypadek, określone w § 5 lub ust. (1) paragrafu niniejszego, stosuje się odpowiednio przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 1934 r. o zaopatrzeniu emerytalnym i odszkodowaniu za nieszczęśliwe wypadki pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 20, poz. 169) wraz z późniejszymi zmianami.

§ 7. (1) Kwoty, wypłacone przez „Polskie Koleje Państwowe" osobom, określonym w § 5, przed wejściem w życie rozporządzenia niniejszego, zostaną zaliczone na poczet zaopatrzenia, odszkodowania za nieszczęśliwy wypadek lub daru z łaski, należnych na podstawie rozporządzenia niniejszego.

(2) Osoby, o których mowa w § 5 i 6, mogą pobierać równocześnie zaopatrzenie i odszkodowanie za nieszczęśliwy wypadek.

§ 8. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Komunikacji.

§ 9. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*
Minister Komunikacji: *Ulrych*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 11 maja 1939 r. Nr 43, poz. 283).

319

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WOJSKOWYCH

z dnia 27 kwietnia 1939 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami Sprawiedliwości i Skarbu o zmianie rozporządzenia Ministra Spraw Wojskowych z dnia 6 kwietnia 1936 r. wydanego w porozumieniu z Ministrami Sprawiedliwości i Skarbu w sprawie wykonania ustawy z dnia 2 kwietnia 1925 r. o potrąceniach z uposażenia i zaopatrzenia emerytalnego osób wojskowych oraz funkcjonariuszów państwowych w administracji wojskowej.

Na podstawie art. 16 ust. 3 i art. 17 ustawy z dnia 2 kwietnia 1925 r. o potrąceniach z uposażenia i zaopatrzenia emerytalnego osób wojskowych oraz funkcjonariuszów państwowych w administracji wojskowej (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr 58, poz. 439) zarządzam co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Spraw Wojskowych z dnia 6 kwietnia 1936 r. wydanym w porozumieniu z Ministrami Sprawiedliwości i Skarbu w sprawie wykonania ustawy z dnia 2 kwietnia 1925 r. o potrąceniach z uposażenia i zaopatrzenia emerytalnego osób wojskowych oraz funkcjonariuszów państwowych w administracji wojskowej (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 288) wprowadza się zmiany następujące:

1) w § 4 ust. (2) lit. a) wyrazy: „tytuł egzekucji sądowej, opatrzony klauzulą wykonalności" zastępuje się wyrazami: „odpis tytułu egzekucji sądowej i klauzuli wykonalności";

2) w § 11 ust. (2) lit. a) i b) wyrazy: „tytuł egzekucji sądowej, opatrzony klauzulą wykonalności" zastępuje się wyrazami: „odpis tytułu egzekucji sądowej i klauzuli wykonalności".

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Spraw Wojskowych: *Kasprzycki*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 26 maja 1939 r. Nr 47, poz. 299).

320

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 17 maja 1939 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami: Spraw Zagranicznych, Spraw Wojskowych, Skarbu oraz Opieki Społecznej w sprawie zmiany rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 13 kwietnia 1939 r., wydanego w porozumieniu z Ministrami: Spraw Zagranicznych, Spraw Wojskowych, Skarbu oraz Opieki Społecznej w sprawie określenia norm oraz terminów wypłaty zasiłków dla rodzin osób odbywających czynną służbę wojskową.

Na podstawie art. 15 ust. (2) ustawy z dnia 30 marca 1939 r. o zasiłkach dla rodzin osób odbywających czynną służbę wojskową (Dz. U. R. P. Nr 29, poz. 196) zarządzam co następuje:

§ 1. (1) W § 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 13 kwietnia 1939 r. (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 226) nagłówek rubryki czwartej tabeli otrzymuje brzmienie:

„W miejscowościach od 25.000 do 50.000 mieszkańców (kat. III)".

(2) Dla miejscowości powyżej 50.000 mieszkańców zostaje ustanowiona IV kategoria, w której dzienna norma zasiłkowa wynosi:

a) jeżeli do zasiłku uprawniona jest tylko jedna osoba — 110 gr

b) jeżeli do zasiłku uprawnione są dwie osoby — 130 gr

c) jeżeli do zasiłku uprawnione są trzy lub więcej osób — 150 gr.

(3) W ostatnim ustępie § 1 wyrazy: „oraz w m. Gdyni" zostają skreślone.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 21 maja 1939 r.

Minister Spraw Wewnętrznych:
Sławoj Składkowski

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 22 maja 1939 r. Nr 46, poz. 295).

321

OBWIESZCZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 2 maja 1939 r.

o ogłoszeniu jednolitego tekstu statutu Banku Polskiego.

Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 24 marca 1939 r. o zatwierdzeniu zmian statutu Banku Polskiego (Dz. U. R. P. Nr 23, poz. 142) ogłaszam jednolity tekst statutu Banku Polskiego (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 62, poz. 455) z uwzględnieniem zmian, wprowadzonych tą ustawą.

Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 22 maja 1939 r. Nr 46, poz. 296).

Załącznik do obw. Min. Skarbu z dnia 2 maja 1939 r. (Dz. Urz. M n. Sk. poz. 321).

STATUT BANKU POLSKIEGO.

I. Postanowienia ogólne.

Art. 1.

Celem utrzymania stałości pieniądza oraz regulowania obiegu pieniężnego i kredytu, zawiązuje się na podstawie niniejszego statutu spółka akcyjna pod nazwą „Bank Polski", wyposażona przez Państwo w przywilej emisji biletów bankowych i nazywana w niniejszym statucie Bank.

Art. 2.

Bank jest osobą prawną i ma prawo używania pieczęci z godłem państwowym i z napisem w otoku „Bank Polski".

Art. 3.

Siedzibą Banku jest miasto stołeczne Warszawa. Działalność Banku obejmuje cały obszar Rzeczypospolitej Polskiej i może być rozszerzona na mocy odpowiednich układów, zatwierdzonych przez Radę Ministrów na wniosek Ministra Skarbu, na terytoria włączone do polskiego obszaru celnego.

Bank może na podstawie uchwały Rady Banku otwierać i zwijać Oddziały i Zastępstwa (placówki inkasowe); uchwała Rady w przedmiocie otwarcia lub zwinięcia Oddziału wymaga zgody Ministra Skarbu.

II. Kapitał zakładowy i akcje Banku.

Art. 4.

Kapitał zakładowy Banku wynosi sto milionów złotych; składa się z 1.000.000 akcyj po 100 złotych.

Art. 5.

Akcje Banku są imienne lub na okaziciela. Każdą wydaną akcję imienną wpisuje się do prowadzonej przez Bank księgi akcjonariuszów z oznaczeniem imienia i nazwiska, miejsca zamieszkania i zawodu właściciela.

Akcje Banku są opatrzone numerami porządkowymi, pieczęcią Banku i podpisami Prezesa i Naczelnego Dyrektora. Podpisy mogą być wykonane sposobem graficznym.

Akcje imienne są wydawane jedynie w odcinkach zbiorowych nie niższych od 10 akcyj. Akcje na okaziciela są wydawane w odcinkach po jednej akcji lub, na podstawie uchwały Rady Banku, w odcinkach zbiorowych.

Za zgodą Prezesa Banku akcje na okaziciela mogą być zamienione na akcje imienne.

Art. 6.

Do każdej akcji dołącza się arkusz kuponowy na otrzymywanie dywidendy w ciągu lat 20 oraz talon, za którego zwrotem po upływie lat 20 wydaje się nowy arkusz kuponowy i nowy talon. Na talonie oznacza się numer akcji, na kuponach zaś numer akcji oraz lata w porządku kolejnym. Kupony i talony winny być opatrzone graficznie wykonanym podpisem Naczelnego Dyrektora.

Art. 7.

Zmiana własności akcji imiennej następuje na mocy przelewu.

Wpisanie zmiany własności akcji imiennej w księdze akcjonariuszów wymaga ponadto zgody Prezesa Banku.

Art. 8.

Właściciel utraconej akcji imiennej może wystąpić do Banku z pisemnym wnioskiem o jej unieważnienie i wydanie mu nowej. We wniosku należy uwiarogodnić fakt utraty akcji i okoliczności, w jakich została utracona.

Bank ogłasza o utracie akcji w Monitorze Polskim, wzywając posiadacza lub inne osoby, roszczące sobie prawa do utraconej akcji, aby przed upływem trzech miesięcy od daty ogłoszenia okazali ją Bankowi lub zgłosili umotywowane sprzeciwy przeciwko jej unieważnieniu.

Jeżeli w ciągu terminu trzymiesięcznego od daty ogłoszenia o utracie akcji nikt się nie zgłosi z akcją ani nie wniesie sprzeciwu, wówczas Bank ogłosi w Monitorze Polskim o unieważnieniu akcji i wyda wnioskodawcy nową akcję imienną wraz z talonem i niepłatnymi kuponami, opatrzoną tym samym numerem i wzmianką, że została wydana w zamian unieważnionej.

Koszty tego postępowania oraz koszty sporządzenia nowej akcji ponosi właściciel utraconej akcji.

W razie zgłoszenia sprzeciwu Bank odeśle strony na drogę sądową.

Unieważnienie akcji na okaziciela przeprowadza się według ogólnych przepisów prawnych.

Art. 9.

Opłaty na rzecz Banku za wpisanie do księgi akcjonariuszów lub za wydanie nowych akcyj w zamian utraconych określa Rada Banku.

Art. 10.

Dywidendę wypłaca się za przedstawieniem kuponów w terminie, oznaczonym przez Walne Zebranie.

Prawo do dywidendy za kupony, nie przedstawione do opłaty w ciągu 10 lat od ich płatności, ulega przedawnieniu.

III. Władze Banku.

A. Walne Zebranie.

Art. 11.

Akcjonariusze, zapisani w księgach Banku, korzystają z przysługującego im prawa uczestniczenia w sprawach Banku przez Walne Zebranie.

Art. 12.

Do kompetencji Walnego Zebrania należą następujące sprawy:

a) zatwierdzanie sprawozdań rocznych, bilansu, rachunku zysków i strat oraz projektowanego podziału zysków;

b) wybory członków Rady Banku i Komisji Rewizyjnej, ich zastępców oraz ustalanie dla nich wynagrodzenia;

c) sprawy wniesione przez Radę Banku;

d) powiększanie kapitału zakładowego;

e) inne zmiany statutu;

f) likwidacja Banku.

Uchwały Walnego Zebrania, dotyczące powiększenia kapitału zakładowego, wymagają zatwierdzenia przez Ministra Skarbu.

Uchwały, dotyczące innych zmian statutu oraz likwidacji w czasie trwania przywileju emisyjnego, wymagają zatwierdzenia przez władze ustawodawcze.

Art. 13.

Walne Zebrania bywają zwyczajne i nadzwyczajne.

Zwyczajne Walne Zebranie zwołuje Rada Banku raz do roku przed upływem marca, przede wszystkim dla spraw, wskazanych w punktach a) i b) art. 12.

Nadzwyczajne Walne Zebranie zwołuje Rada:

a) na podstawie własnej uchwały;

b) na żądanie Prezesa Banku;

c) na żądanie akcjonariuszów Banku, którzy reprezentują co najmniej $1/4$ część akcyj, uprawniających do uczestniczenia w Walnym Zebraniu.

W wypadkach, przewidzianych w punktach b) i c), winny być Radzie, jednocześnie z żądaniem zwołania Walnego Zebrania, przedstawione sprawy, które mają być wniesione na Walne Zebranie. Sprawy na Walne Zebranie wnosi Rada wraz z własnym wnioskiem.

Nadzwyczajne Walne Zebranie winno być zwołane najpóźniej w ciągu 4 tygodni od dnia złożenia Prezesowi Banku odnośnego żądania.

Art. 14.

Wnioski akcjonariuszów, którzy reprezentują co najmniej 1/10 część akcyj, uprawniających do uczestniczenia w Walnym Zebraniu, winny być umieszczone na porządku dziennym Walnego Zebrania, jeśli złożone zostały Radzie na 4 tygodnie przed jego terminem.

Art. 15.

Ogłoszenie o zwołaniu Walnego Zebrania umieszcza się wraz z porządkiem obrad w Monitorze Polskim, co najmniej na trzy tygodnie przed terminem.

W razie nadzwyczajnych wypadków Walne Zebranie może być zwołane przez Prezesa Banku drogą ogłoszenia w Monitorze Polskim, zamieszczonego na 3 dni przed terminem i powtórzonego co najmniej w pięciu pismach polskich na widocznym miejscu.

Art. 16.

Do uczestniczenia w Walnym Zebraniu uprawnieni są tylko właściciele akcyj imiennych, którzy:

a) są zapisani w księgach Banku jako właściciele akcyj co najmniej od 4 miesięcy przed terminem Zebrania, przy czym Bank może żądać przed wydaniem karty wstępu złożenia dowodu posiadania akcyj;

b) posiadają zdolność do działań prawnych;

c) nie są pozbawieni praw obywatelskich i co do których majątku nie jest wdrożone postępowanie upadłościowe.

Art. 17.

Prawo jednego głosu na Walnym Zebraniu daje każde 10 akcyj, jednakże nikt nie może mieć więcej niż 1.000 głosów.

Art. 18.

Każdy akcjonariusz, uprawniony do udziału w Walnym Zebraniu, może wykonywać swoje prawa przez pełnomocnika.

Pełnomocnikiem osoby fizycznej może być tylko akcjonariusz uprawniony do udziału w Walnym Zebraniu, lecz nikt nie może posiadać więcej niż 1.000 głosów razem z własnymi.

Pełnomocnikiem osoby prawnej może być osoba, wskazana piśmiennie przy zgłaszaniu się o kartę wstępu, bez względu na to, czy jest akcjonariuszem Banku.

Każdemu akcjonariuszowi wolno mieć tylko jednego pełnomocnika.

Pełnomocnictwa do uczestniczenia i głosowania na Walnym Zebraniu są wolne od opłat stemplowych.

Pełnomocnictwa wystawia się w formie listu do Dyrekcji Banku Polskiego, podpisanego własnoręcznie pełnym imieniem i nazwiskiem akcjonariusza.

Art. 19.

Pełnomocnictwa do uczestniczenia na Walnym Zebraniu winny być przedstawione Dyrekcji Banku w Warszawie najpóźniej na siedem dni przed terminem Zebrania dla wpisania na listę upoważnionych do głosowania i przygotowania kart wstępu z oznaczeniem ilości głosów.

Akcjonariusze otrzymują karty wstępu na podstawie zapisów w księdze akcjonariuszów. Wydawanie kart wstępu rozpoczyna się na dwa tygodnie przed terminem Zebrania i przerywa się na trzy dni przed Zebraniem.

W razie zwołania Walnego Zebrania w sposób, przewidziany w drugim ustępie art. 15, wydawanie kart wstępu przerywa się dopiero w przeddzień Walnego Zebrania.

Art. 20.

Pełnomocnikiem Skarbu Państwa jako akcjonariusza Banku na Walnym Zebraniu jest osoba wskazana piśmiennie przez Ministra Skarbu przed rozpoczęciem Zebrania.

Art. 21.

Uchwały Walnego Zebrania są ważne, gdy biorą w nim udział akcjonariusze, którzy reprezentują co najmniej 1/5 część akcyj uprawniających do uczestniczenia w Walnym Zebraniu, jednakże do rozstrzygania spraw, dotyczących powiększenia kapitału zakładowego, zmian w statucie, a także likwidacji Banku, potrzebna jest obecność reprezentantów co najmniej połowy akcyj, uprawniających do uczestniczenia w Walnym Zebraniu. W razie braku kompletu ma być w przeciągu 14 dni zwołane powtórne Walne Zebranie, którego uchwały są ważne bez względu na ilość obecnych. Na powtórnym Zebraniu mogą być rozpatrywane tylko sprawy umieszczone na porządku obrad Zebrania, które do skutku nie doszło.

Art. 22.

Na Walnym Zebraniu przewodniczy Prezes Banku, a w razie jego nieobecności członek Rady z wyboru, wyznaczony przez Ministra Skarbu (art. 39). Protokół Zebrania prowadzi sekretarz powołany przez przewodniczącego.

Art. 23.

Uchwały Walnego Zebrania zapadają prostą większością głosów z wyjątkiem uchwał w sprawach, dotyczących zmiany statutu i likwidacji Banku, które wymagają większości 2/3 obecnych głosów oraz wyborów, przy których za wybranych należy uważać tych, którzy otrzymali więcej niż połowę obecnych głosów. Przy wyborach w razie potrzeby zarządza się głosowanie ściślejsze. W razie równości głosów w tym wypadku rozstrzyga losowanie.

Przy wyborach do Komisji Rewizyjnej akcjonariusze, rozporządzający 1/5 częścią głosów na Walnym Zebraniu, mają prawo wyboru jednego członka i jego zastępcy, lecz wówczas nie uczestniczą w wyborach pozostałych członków i ich zastępców.

B. Rada Banku.

Art. 24.

Rada Banku nadaje ogólny kierunek działalności Banku, nadzoruje czynności organów wykonawczych Banku i jest uprawniona do rozstrzygania wszystkich spraw, które nie są zastrzeżone na rzecz Walnego Zebrania.

W szczególności do obowiązków Rady należy:

a) wybór Naczelnego Dyrektora oraz innych członków Dyrekcji i przedstawianie ich do zatwierdzenia Ministrowi Skarbu;
b) wydawanie przepisów o prawach i obowiązkach Dyrekcji oraz wyznaczanie norm jej wynagrodzenia;
c) mianowanie członków Komitetów Dyskontowych;
d) zatwierdzanie budżetu wydatków Banku, zestawionego przez Dyrekcję;
e) ustalanie wysokości stopy dyskontowej oraz stawek procentowych i prowizyjnych Banku;
f) decydowanie o nabywaniu i pozbywaniu nieruchomości (art. 56 i art. 57) oraz o braniu udziału w przedsiębiorstwach, wymienionych w art. 56;
g) składanie sprawozdań rocznych Walnemu Zebraniu do zatwierdzenia.

Art. 25.

Rada Banku składa się z Prezesa Banku, mianowanego przez Prezydenta Rzeczypospolitej (art. 35), oraz 12 członków Rady, wybieranych przez Walne Zebranie, które wybiera nadto corocznie trzech zastępców.

Ministrowi Skarbu w ciągu 3 dni po dokonaniu wyborów przysługuje prawo założenia sprzeciwu przeciwko wyborowi któregokolwiek z członków Rady lub zastępców.

W razie ustąpienia członka Rady lub zgłoszenia przez Ministra Skarbu sprzeciwu przeciwko wyborowi któregokolwiek członka Rady, wchodzi ten zastępca, który otrzymał najwięcej głosów; przy równej liczbie głosów wchodzi starszy wiekiem. Zastępca sprawuje czynności członka Rady aż do najbliższego Zwyczajnego Walnego Zebrania.

Obok członków Rady z wyboru wchodzi z urzędu do Rady Komisarz Banku, a w jego nieobecności Zastępca Komisarza (art. 45).

Art. 26.

Corocznie ustępuje czterech członków Rady według starszeństwa wyboru; przy równości starszeństwa rozstrzyga losowanie. Ustępujący członkowie Rady mogą być wybrani ponownie.

Jeżeli przed terminem Zwyczajnego Walnego Zebrania ustąpi którykolwiek z członków Rady z wyboru, odnowienie składu Rady na najbliższym Zwyczajnym Walnym Zebraniu odbędzie się w ten sposób, że według starszeństwa wyboru ustąpi tylko tylu członków Rady, ilu potrzeba dla uzupełnienia liczby ustępujących do czterech.

Jeżeli liczba członków Rady z wyboru zmniejszy się o więcej niż o czterech członków, Zwyczajne Walne Zebranie wybierze tylu członków Rady, ilu potrzeba dla uzupełnienia do liczby dwunastu.

Art. 27.

Każdy członek Rady z wyboru winien przez czas pełnienia swych czynności posiadać w de-

pozycie Banku co najmniej 100 akcyj, zapisanych na jego własne nazwisko.

Art. 28.

Członkowie Rady otrzymują wynagrodzenie za udział w posiedzeniach w wysokości ustalonej przez Walne Zebranie.

Art. 29.

Członkami Rady nie mogą być posłowie, senatorowie, wojskowi w służbie czynnej, ani urzędnicy państwowi. Członkowie Rady muszą odpowiadać warunkom, wymienionym w punktach b) i c) art. 16.

Członek Rady, który stracił prawo uczestniczenia w Walnym Zebraniu lub warunki wybieralności do Rady, przestaje być członkiem Rady.

Art. 30.

Radę zwołuje Prezes Banku przynajmniej raz na miesiąc, drogą piśmiennych lub telegraficznych zawiadomień.

Na żądanie czterech członków Rady, Rada winna być zwołana w przeciągu tygodnia.

Art. 31.

Na posiedzeniach Rady przewodniczy Prezes Banku, a w razie jego nieobecności członek Rady z wyboru, wyznaczony przez Ministra Skarbu (art. 39).

Posiedzenie jest zdolne do uchwał, o ile oprócz przewodniczącego jest obecnych co najmniej 7 członków.

Art. 32.

Uchwały Rady zapadają prostą większością głosów; w razie równości głosów przeważa głos przewodniczącego.

Art. 33.

Protokół posiedzeń Rady prowadzi osoba wyznaczona przez Prezesa.

Każdy z członków Rady może zaznaczyć w protokole swoje odrębne zdanie.

Art. 34.

Rada Banku ustala, jakie osoby i w jaki sposób podpisują zobowiązania, dokumenty i korespondencję Banku.

Spis osób, upoważnionych do podpisywania za dany Wydział Dyrekcji lub Oddział Banku, umieszcza się na widocznym miejscu w danym Wydziale Dyrekcji lub Oddziale.

C. **Prezes Banku.**

Art. 35.

Prezesa Banku mianuje Prezydent Rzeczypospolitej na wniosek Rady Ministrów na okres pięciu lat. Po upływie tego terminu Prezes może być mianowany ponownie.

Prezes nie może być jednocześnie posłem lub senatorem, sprawować żadnego płatnego państwowego lub komunalnego urzędu, zajmować żadnego płatnego prywatnego stanowiska, należeć do organów kierowniczych lub nadzorczych jakiegokolwiek przedsiębiorstwa ani też być spólnikiem spółki jawnej lub komandytowej; poza tym musi odpowiadać warunkom, wymienionym w punktach b) i c) art. 16.

Przepisy niniejszego artykułu nie dotyczą przedsiębiorstw, w których Bank bierze udział w myśl art. 56.

Art. 36.

Prezes otrzymuje stałe uposażenie z funduszów Banku, ustalone przez Ministra Skarbu na wniosek Rady Banku; za udział w posiedzeniach Rady nie otrzymuje osobnego wynagrodzenia.

Art. 37.

Prezes Banku może być usunięty przez Prezydenta Rzeczypospolitej, na wniosek Rady Ministrów, gdy nie wypełnia swych obowiązków lub nie jest zdolny do ich pełnienia lub utraci warunki określone artykułem 35. Wniosek Rady Ministrów winien być oparty na orzeczeniu Komisji, powołanej na żądanie Ministra Skarbu, składającej się z jednego członka, wyznaczonego przez Ministra Skarbu, jednego przez pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego i jednego przez Pierwszego Prezesa Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

Art. 38.

Prezes ma zwierzchni nadzór nad całą działalnością Banku, przewodniczy w Radzie Banku i czuwa nad wykonaniem jej uchwał. Podpisuje w imieniu Rady nominacje członków Dyrekcji oraz wyższych urzędników Banku, których mianowanie zastrzeże sobie Rada.

Prezesowi Banku przysługuje prawo zawieszenia uchwały Rady, która zdaniem jego wykracza przeciw ustawom, statutowi Banku lub interesowi państwowemu, w szczególności zadaniom, wyrażonym w artykule 1. Zawieszoną uchwałę przedstawia Prezes Ministrowi Skarbu. O ile Minister Skarbu w terminie trzech dni potwierdzi sprzeciw Prezesa, zawieszona uchwała nie podlega wykonaniu.

Art. 39.

Minister Skarbu wyznacza członka Rady z wyboru, który w razie nieobecności Prezesa Banku zastępuje go w przewodnictwie na Walnym Zebraniu i w Radzie Banku.

Art. 40.

Przed objęciem urzędowania Prezes Banku składa na ręce Prezydenta Rzeczypospolitej uroczyste ślubowanie, że będzie sprawował swoje obowiązki zgodnie z zadaniami i statutem Banku oraz wszelkimi siłami dążył do wypełnienia przez Bank jego zadań publicznych.

Takie samo ślubowanie składają członkowie Rady na ręce Prezesa Banku.

D. Dyrekcja.

Art. 41.

Dyrekcja Banku, będąca jego organem wykonawczym i administracyjnym, składa się z Naczelnego Dyrektora i Dyrektorów w liczbie oznaczonej przez Radę, wybranych przez Radę i zatwierdzonych przez Ministra Skarbu. Członkowie Dyrekcji nie mogą być posłami i senatorami i nie mogą zajmować żadnych płatnych stanowisk poza Bankiem, z wyjątkiem przedsiębiorstw, w których Bank bierze udział w myśl art. 56.

W czasie nieobecności Naczelnego Dyrektora zastępuje go jeden z Dyrektorów, wyznaczony przez Radę.

Uposażenie Naczelnego Dyrektora i Dyrektorów jest stałe i nie może być uzależnione ani od zysków, ani od obrotów Banku i przedsiębiorstw w których Bank bierze udział (art. 56). Wysokość wynagrodzenia oznacza Rada Banku.

Art. 42.

Naczelny Dyrektor lub jego zastępca bierze udział w obradach Rady bez prawa głosowania i przedstawia jej wszelkie wnioski Dyrekcji.

Art. 43.

Posiedzenia Dyrekcji zwołuje Naczelny Dyrektor lub jego zastępca, zawiadamiając o tym Prezesa Banku. Prezes przewodniczy na posiedzeniu Dyrekcji, jeżeli jest na nim obecny. Uchwały zapadają prostą większością głosów członków Dyrekcji i powinny być zaprotokołowane, a protokół przedstawiony Prezesowi.

Jeżeli uchwała Dyrekcji nie jest, zdaniem Prezesa, zgodna z podstawowymi zamierzeniami Banku, może on wstrzymać jej wykonanie aż do decyzji Rady.

E. Komisja Rewizyjna.

Art. 44.

Walne Zebranie wybiera 5 członków Komisji Rewizyjnej i 3 zastępców (art. 23).

Członek Komisji Rewizyjnej winien przez czas pełnienia swych czynności posiadać co najmniej 10 akcyj imiennych Banku i być zapisany w księdze akcjonariuszów.

Komisja Rewizyjna rozpatruje w pierwszym kwartale każdego roku bilans Banku i składa sprawozdanie Walnemu Zebraniu. Niezależnie od tego Komisja Rewizyjna może dokonywać w każdym czasie rewizji poszczególnych czynności Banku po uprzednim porozumieniu się z Prezesem Banku, który może również zażądać dokonania rewizji.

Komisja ma prawo żądać od Dyrekcji i od Rady Banku wszelkich wyjaśnień i okazania potrzebnych ksiąg i dowodów Banku.

Komisja Rewizyjna wybiera przewodniczącego ze swego grona i uchwala swoje wnioski większością głosów. Do prawomocności uchwał potrzebna jest obecność co najmniej 3 członków.

W razie ustąpienia członka Komisji Rewizyjnej wchodzi zastępca, który otrzymał największą ilość głosów. Zastępcy mogą być również powoływani do czynności rewizyjnych w razie nieobecności członka Komisji.

Członkowie Komisji Rewizyjnej otrzymują wynagrodzenie w wysokości oznaczonej przez Walne Zebranie.

IV. Komisarz Banku.

Art. 45.

Ministrowi Skarbu przysługuje prawo mianowania Komisarza Banku oraz Zastępcy Komisarza. Komisarz Banku, a w jego nieobecności Zastępca Komisarza, jest członkiem Rady Banku z urzędu.

Komisarz Banku i Zastępca Komisarza mogą brać udział w posiedzeniach Dyrekcji Banku z głosem doradczym oraz mają prawo żądania od władz Banku wszelkich wyjaśnień.

Komisarz Banku i Zastępca Komisarza otrzymują stałe uposażenie z funduszów Banku, ustalane przez Ministra Skarbu.

Do Komisarza Banku i jego Zastępcy nie stosują się postanowienia art. 29 statutu.

V. Przywilej emisji biletów Banku.

Art. 46.

Bank posiada do 31 grudnia 1954 r. wyłączny przywilej wypuszczania biletów bankowych, będących prawnym środkiem płatniczym i posiadających nieograniczoną moc umarzania zobowiązań przez zapłatę, wyjąwszy wypadki, w których na mocy wyraźnego postanowienia ustawy lub umowy zapłata ma nastąpić w inny sposób.

Przywilej ten może być przedłużony na mocy osobnej ustawy.

Art. 47.

Bank będzie miał obowiązek wymiany wypuszczonych biletów bankowych na każde żądanie i w nieograniczonych ilościach na złoto w monetach lub sztabach.

Termin rozpoczęcia przez Bank obowiązkowej wymiany biletów na złoto według ustawowego stosunku zostanie oznaczony rozporządzeniem Rady Ministrów, wydanym na wniosek Ministra Skarbu, opierający się na uchwale Rady Banku.

Do czasu wejścia w życie wymiany w myśl ustępu pierwszego niniejszego artykułu Bank wymienia bilety bankowe na czeki zagraniczne według kursów Giełdy Pieniężnej w Warszawie z zachowaniem postanowień ustawy monetarnej i przepisów o obrocie pieniężnym z zagranicą.

Wymiana odbywa się tylko w siedzibie Banku w Warszawie.

Art. 48.

Bilety bankowe mogą być wypuszczane w odcinkach, których wysokość ustali Rada Banku za zgodą Ministra Skarbu. Każdorazowo przed wypuszczaniem nowych odcinków musi być w Monitorze Polskim ogłoszony ich dokładny opis.

Art. 49.

Wycofanie z obiegu poszczególnych odcinków lub też wszystkich kategoryj biletów bankowych ustala Rada Banku za zgodą Ministra Skarbu. Terminy wymiany, po których upływie wycofane bilety zostają umorzone, ogłaszane będą w Monitorze Polskim i nie mogą być krótsze niż 6 miesięcy od dnia ich ogłoszenia.

Równowartość nie przedstawionych w terminie do wymiany biletów przelewa się na dobro rachunku Skarbu.

Art. 50.

Fałszowanie biletów Banku podlega karom, przewidzianym w rozdziale XXVII kodeksu karnego z 1932 r.

Art. 51.

Łączna kwota znajdujących się w obiegu biletów bankowych i natychmiast płatnych zobowiązań ma być pokryta następującymi aktywami:

a) złotem w monetach i sztabach;
b) pieniędzmi zagranicznymi i dewizami (art. 54 ust. 2) płatnymi najdalej w ciągu 6 miesięcy;
c) zapasem polskich monet srebrnych i bilonu; zapas ten nie może przekraczać 5% ogólnej sumy obiegu biletów bankowych;
d) wekslami, warrantami, czekami i kuponami od papierów wartościowych (art. 58);
e) pożyczkami na zastaw wartości wyszczególnionych w art. 63;
f) biletami skarbowymi (art. 60);
g) zapasem papierów procentowych, określonych w art. 54 punkt e);
h) długiem Skarbu Państwa z tytułu kredytów przewidzianych w art. 55 względnie obligami, o których mowa w art. 55 punkt b).

Art. 52.

Bank obowiązany jest posiadać zapas złota w stosunku, odpowiadającym przynajmniej 40% sumy, o jaką obieg biletów bankowych łącznie ze stanem natychmiast płatnych zobowiązań przekracza kwotę 800 milionów złotych.

Rada Banku może za zgodą Ministra Skarbu podwyższać w zależności od sytuacji rynku pieniężnego wymienioną w ustępie pierwszym niniejszego artykułu granicę 800 milionów złotych, jednak najwyżej do 1.200 milionów złotych.

Od zapasu złota potrąca się zobowiązania z tytułu pożyczek zabezpieczonych złotem Banku.

Art. 53.

Bank wymienia na każde żądanie złoto w monetach i sztabach na bilety bankowe według ustawowego stosunku z prawem potrącenia kosztów bicia, badania technicznego i innych opłat. Wysokość tego potrącenia, do czasu ustalenia go przez przepisy o wybijaniu polskich monet złotych, określać będzie Rada Banku.

VI. Czynności bankowe.

Art. 54.

Do zakresu działania Banku należy:

a) dyskont weksli, warrantów, czeków i kuponów od papierów wartościowych (art. 58);
b) udzielanie pożyczek na zastaw wartości wyszczególnionych w art. 63;
c) kupno i sprzedaż złota;
d) kupno i sprzedaż pieniędzy zagranicznych oraz dewiz, utrzymywanie za granicą rachunków oraz korzystanie z kredytów, potrzebnych do wykonywania tych czynności, przy czym Bank ma prawo oddawać w zastaw swój portfel wekslowy oraz inne wartości i redyskontować weksle krajowe lub zagraniczne;
e) kupno i sprzedaż papierów procentowych państwowych, komunalnych i hipotecznych, notowanych na giełdach krajowych. Ogólna suma, zużyta na zakup tych papierów, nie może przekraczać 200 milionów złotych; kwota ta nie obejmuje papierów procentowych, zakupionych na lokatę funduszu zapasowego i funduszu emerytalnego;
f) kupno i sprzedaż biletów skarbowych (art. 60);
g) otwieranie rachunków żyrowych i przyjmowanie wkładów (art. 69);
h) sprzedaż przekazów i wypłat na własne Oddziały;
i) inkasowanie weksli i innych dokumentów;
j) przyjmowanie depozytów na przechowanie i do administracji (art. 71);
k) załatwianie wszelkich zleceń komisowych z dziedziny bankowej.

Do dewiz, w myśl punktu d), zalicza się: wierzytelności w bankach zagranicznych, czeki i przekazy na banki zagraniczne oraz weksle akceptowane przez firmy zagraniczne i płatne w ciągu 6 miesięcy.

Art. 55.

Na czas trwania przywileju emisyjnego Bank udziela Skarbowi Państwa następujących kredytów:

a) bezprocentowego kredytu w otwartym rachunku, z którego Skarb Państwa korzysta do wysokości 150 milionów złotych;
b) oprocentowanego amortyzacyjnego kredytu do wysokości 515 milionów złotych na konsolidację niektórych kredytów, udzielonych przez Bank w okresie od 1931 r. do chwili wejścia w życie niniejszego artykułu Bankowi Gospodarstwa Krajowego i Państwowemu Bankowi Rolnemu. Dług Skarbu Państwa z tytułu tego kredytu może być książkowy lub w całości bądź w części zamieniony na obligi Skarbu Państwa, względnie do wysokości 188 milionów złotych na gwarantowane przez Skarb Państwa obligi Przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" i Państwowego Funduszu Drogowego. Wierzytelności Banku z tytułu tego kredytu oprocentowane będą w wysokości 3% w stosunku rocznym. Sposób amortyzacji i pozostałe warunki tego kredytu ustali umowa Banku z Ministrem Skarbu.

Poza wypadkami, określonymi niniejszym statutem, Bank nie może dokonywać żadnych operacyj, których wynikiem byłoby udzielenie Skarbowi Państwa kredytu.

Art. 56.

Bank nie może nabywać na swój własny rachunek akcyj i udziałów, z wyjątkiem akcyj lub udziałów przedsiębiorstw przygotowujących bilety bankowe, przedsiębiorstw, mających na celu budowę i prowadzenie elewatorów zbożowych oraz przedsiębiorstw, utworzonych w porozumieniu z Ministrem Skarbu, mających bezpośrednio na celu ułatwianie działalności Banku. Udział Banku w kapitale zakładowym wymienionych przedsiębiorstw nie może razem wynosić więcej niż 28 milionów złotych.

Ponadto Bank może brać udział w instytucjach międzynarodowych, mających na celu ułatwianie współpracy banków emisyjnych.

Poza wypadkami, przewidzianymi w art. 57, Bank nie może nabywać na własność nieruchomości, o ile nie są potrzebne na pomieszczenie Banku i jego pracowników lub nie zostają nabyte na lokatę funduszu emerytalnego.

Bank nie może kupować na własny rachunek ani udzielać pożyczek na zastaw własnych akcyj, jednakże może je nabywać dla umieszczenia funduszu emerytalnego pracowników Banku.

Bank może przyjmować własne akcje na dodatkowe zabezpieczenie swoich roszczeń, wynikających z czynności bankowych, wymienionych w art. 54 punkt a) i b) statutu, oraz jako kaucje na zabezpieczenie operacyj objętych czynnościami Zastępstw Banku Polskiego.

Art. 57.

Bank może nabywać na własność nieruchomości i przejmować wierzytelności hipoteczne i inne prawa rzeczowe w drodze świadczenia w zamian zapłaty, przelewu lub egzekucji tylko na pokrycie i zabezpieczenie swoich należności wątpliwych lub nie zapłaconych w terminie. Bank obowiązany jest pozbyć się tych praw najpóźniej w przeciągu roku od daty nabycia. Przedłużenie terminu może nastąpić jedynie za zgodą Prezesa Banku.

Art. 58.

Bank dyskontuje:
a) weksle, powstałe z dokonanych obrotów gospodarczych. Weksle te mają być w chwili przyjęcia płatne najdalej w ciągu trzech miesięcy w miejscowościach, w których Bank ma swój Oddział lub Zastępstwo, przy czym winny być opatrzone z zasady co najmniej trzema, a wyjątkowo tylko dwoma podpisami osób, całkowicie zasługujących na zaufanie. Weksle rolnicze mogą być 6-miesięczne. Weksle zabezpieczone rejestrowym zastawem rolniczym oraz weksle, wynikające z udzielonych przez instytucje kredytowe zaliczkowych kredytów na sprzedaż płodów rolnych, mogą być 9-miesięczne; również 9-miesięczne mogą być weksle, pochodzące z kredytów sezonowych, zaciągniętych przez przedsiębiorstwa tych związanych z rolnictwem gałęzi przemysłu, które ustali Rada Banku;
b) warranty płatne najdalej w ciągu trzech miesięcy i opatrzone co najmniej dwoma podpisami osób lub firm, całkowicie zasługujących na zaufanie;
c) czeki na krajowe instytucje kredytowe;
d) kupony od papierów wartościowych państwowych, komunalnych i hipotecznych, płatne najdalej w ciągu trzech miesięcy od dnia zdyskontowania.

Bank nie jest obowiązany do wyjawiania powodów niedokonania dyskonta.

Art. 59.

Dyskont wartości, wymienionych w art. 58, odbywa się w całym Państwie według jednolitej stopy dyskontowej, ustalanej przez Radę Banku i ogłaszanej w Monitorze Polskim.

Art. 60.

Bank może kupować i sprzedawać bilety skarbowe, dopuszczone do obrotów giełdowych. Ogólna suma biletów skarbowych, posiadanych przez Bank, nie może przekraczać kwoty 400 milionów złotych. Kwota ta nie obejmuje biletów skarbowych, zakupionych na lokatę funduszu zapasowego i funduszu emerytalnego.

Art. 61.

Dla oceny weksli i innych wartości powołuje się Komitety Dyskontowe.

Komitety Dyskontowe rozstrzygają większością głosów o przyjęciu weksli i innych wartości w granicach kredytów przyznanych poszczególnym podawcom.

Przewodniczącymi Komitetu Dyskontowego są kierownicy Oddziałów Banku. Przewodniczący mogą odmówić przyjęcia weksli lub innych wartości, zaaprobowanych przez większość Komitetu, jednak na żądanie Komitetu przekazują te sprawy do rozstrzygnięcia Dyrekcji Banku.

Art. 62.

Członków Komitetów Dyskontowych powołuje Rada Banku spośród osób, posiadających znajomość stosunków rolniczych, przemysłowych i handlowych danego okręgu, przy czym zasięga opinii zrzeszeń gospodarczych. Rada dba o to, by różne gałęzie wytwórczości, zarówno z uwagi na jej rodzaj, jak i na wielkość przedsiębiorstw były reprezentowane w Komitetach Dyskontowych.

Członkowie Komitetów są powoływani na trzy lata, przy czym po upływie tego terminu mogą być mianowani ponownie.

Obowiązki swe pełnią bezpłatnie.

Członkowie Komitetów obowiązani są postępować z największą bezstronnością i sumiennością i zachować najściślejszą dyskrecję o naradach Komitetu. Żaden członek Komitetu nie może wydawać opinii, głosować lub wpływać na innych członków Komitetu w sprawie przyjęcia weksli i innych wartości podpisanych przez firmę, w której interesach uczestniczy w jakikolwiek sposób. Członkowie Komitetu składają przed objęciem swych funkcji na ręce Prezesa Banku lub osoby przez niego upoważnionej uroczyste ślubowanie, którego rotę ustala Rada Banku.

Krewni pierwszego stopnia, wspólnicy i pracownicy przedsiębiorstw członków Rady Banku i Komitetów Dyskontowych nie mogą być powoływani do tych Komitetów.

Art. 63.

Bank udziela pożyczek i otwiera kredyty na przeciąg czasu nie dłuższy niż 3 miesiące na zastaw:

a) papierów wartościowych o stałym oprocentowaniu, notowanych na giełdach krajowych;
b) weksli, odpowiadających warunkom art. 58 punkt a) i płatnych w kraju lub za granicą w walucie polskiej lub zagranicznej w terminie nie dłuższym niż 6 miesięcy, a w odniesieniu do tych weksli, jakie w myśl art. 58 punkt a) mogą być 9-miesięczne, płatnych w terminie nie dłuższym niż 9 miesięcy;
c) dewiz, odpowiadających warunkom art. 54 ust. 2.

Ogólny stan udzielonych pożyczek i przyznanych kredytów, w myśl niniejszego artykułu, nie może przekroczyć kwoty 300 milionów złotych.

Art. 64.

Zastaw, zabezpieczający pożyczkę, zostaje ustanowiony przez oddanie przedmiotu zastawu Bankowi przy deklaracji, w której zastawca wyraża zgodę na sprzedaż oddanego w zastaw przedmiotu w trybie art. 67 niniejszego statutu.

Art. 65.

Rada Banku ustala jednolitą stopę procentową od pożyczek i kredytów zabezpieczonych zastawem oraz oznacza, jakie papiery wartościowe i w jakim procencie swojej wartości mogą być przyjmowane do zastawu.

Stopa procentowa od pożyczek i kredytów zabezpieczonych zastawem, powinna być co najmniej o $1/2\%$ wyższa od stopy dyskontowej.

Art. 66.

O ile dłużnik chce spłacić jakikolwiek dług wobec Banku przed terminem, otrzyma za pozostały czas płatności długu zwrot odsetek, według zasad ustalanych przez Radę Banku.

Art. 67.

Jeżeli pożyczka zabezpieczona zastawem nie została spłacona w ciągu 10 dni po ustalonym terminie, wówczas Bank ma prawo sprzedać przedmiot zastawu bez stawiania dłużnika w zwłoce i bez zawiadamiania go o sprzedaży. Bank może dokonać sprzedaży na giełdzie, w drodze licytacji publicznej lub skupić przedmiot zastawu na własny rachunek po kursie giełdowym, obliczonym według średniej ceny dnia, w którym Bank wyśle zastawcy zawiadomienie o dokonanym skupie.

Termin, w którym Bank może sprzedać przedmiot zastawu, zależy od uznania Banku.

Nadwyżkę, powstałą po potrąceniu należności Banku z tytułu pożyczki i kosztów sprzedaży zastawu, zwraca się dłużnikowi.

Bank ma prawo zwrócić się bezpośrednio do dłużnika z żądaniem zwrotu długu nie spłaconego w terminie, niezależnie od tego, czy skorzystał z praw, ciążących na zastawionym przedmiocie.

Art. 68.

Przyjęte na zabezpieczenie należności Banku zastawy nie podlegają zajęciu w poszukiwaniu jakichkolwiek należności prywatnych, skarbowych czy innych, a w razie upadłości dłużnika nie mogą być przekazane do masy upadłościowej przed całkowitym zaspokoje-

niem przypadających Bankowi należności z tytułu udzielonej na ich zastaw pożyczki w kapitale, procentach i kosztach. Skutkiem tego sprzedaż zastawu na pokrycie należności Banku, zarządzona na mocy art. 67, nie może być wstrzymana przez żadne czynności prawne.

Art. 69.

Bank może przyjmować za zwykłym potwierdzeniem pieniądze i banknoty krajowe i zagraniczne, bez oprocentowania, na rachunki bieżące do zwrotu na każde żądanie, albo z oznaczeniem terminu zwrotu.

Za zgodą Ministra Skarbu Bank może również przyjmować wkłady procentowe, lecz tylko od własnych pracowników oraz członków władz Banku.

Bank może bez podania powodów odmówić otwarcia rachunku i przyjęcia wkładu, jak również otwarty już rachunek zamknąć.

Art. 70.

Bank obowiązany jest na żądanie Ministra Skarbu przyjmować bezpłatnie wpłaty na rachunek Skarbu Państwa i dokonywać bezpłatnie wszelkich wypłat z tego rachunku, ponadto zaś może załatwiać komisowo wszelkie operacje na rachunek Skarbu Państwa, o ile z tych operacyj nie wynika saldo, obciążające Skarb Państwa.

Art. 71.

Bank przyjmuje na przechowanie złoto, gotówkę oraz dowody nieopieczętowane, a papiery wartościowe — na przechowanie i do administracji.

Art. 72.

Wystawione przez Bank kwity depozytowe są przenośne w drodze cesji, o ile inny tryb postępowania nie był ustalony przy złożeniu depozytu. Bank może zażądać sądowego lub notarialnego uwierzytelnienia cesji.

Art. 73.

Przy czynnościach bankowych Bank kieruje się postanowieniami niniejszego statutu, a w braku ich stosuje przepisy prawa obowiązującego.

Zakres oraz sposoby dokonywania czynności bankowych, statutem dozwolonych, ustala Rada Banku.

VII. Sprawozdanie, bilans i rozdział zysków.

Art. 74.

Rok kalendarzowy jest rokiem operacyjnym Banku.

Papiery wartościowe, będące w posiadaniu Banku, wstawia się do bilansu, stosownie do przepisów, obowiązujących w tej mierze banki akcyjne.

Art. 75.

Z całego czystego rocznego zysku przeznacza się 10% na fundusz zapasowy aż do chwili, gdy fundusz ten dojdzie do 20% kapitału zakładowego; w następnych latach przeznacza się na ten cel 5% aż do chwili, gdy fundusz zapasowy dojdzie do połowy kapitału zakładowego.

Z reszty wydziela się przede wszystkim akcjonariuszom dywidendę nie wyższą niż 6%. Jeśli, po potrąceniu na fundusz zapasowy, zysk nie przekroczy 12% kapitału zakładowego, to z części zysku, pozostałej po odliczeniu 6% dywidendy, przeznacza się połowę dla akcjonariuszów na superdywidendę a połowę dla Skarbu Państwa. O ile zysk, wykazany po potrąceniu na fundusz zapasowy, przekracza 12% kapitału zakładowego, to z nadwyżki, pozostałej po odliczeniu 6% dywidendy, 3% superdywidendy i 3% dla Skarbu Państwa, przypada 1/3 na dalszą superdywidendę, a 2/3 dla Skarbu Państwa.

Walne Zebranie może na wniosek Rady Banku całość lub część kwoty, przewidzianej na superdywidendę, przeznaczyć na rezerwę na uzupełnianie w latach następnych dywidendy oraz superdywidendy do łącznej wysokości 8%, jeżeli zyski Banku za dany rok operacyjny nie wystarczają na wydzielenie dywidendy w wysokości 6% i superdywidendy w wysokości 2%.

O ile zyski roczne nie wystarczają na wydzielenie dywidendy w wysokości 4%, zaś fundusz zapasowy wynosi więcej niż 10% kapitału zakładowego, to można z niego uzupełnić dywidendę do 4%.

Art. 76.

Fundusz zapasowy jest przeznaczony na pokrycie strat i odpisów, nie dających się pokryć z rocznych zysków oraz na uzupełnienie dywidendy do 4% (art. 75).

Fundusz zapasowy ulega zmniejszeniu o straty, wynikłe na lokacie tegoż funduszu do dnia 31 grudnia 1938 r.

Co najmniej połowa funduszu zapasowego musi być lokowana w papierach państwowych lub gwarantowanych przez Skarb Państwa.

Art. 77.

Akcje Banku i wypłacona od nich dywidenda i superdywidenda nie podlegają do 31 grudnia 1954 roku żadnym podatkom.

Art. 78.

Bank winien ogłaszać w Monitorze Polskim:

a) bilans i roczne zamknięcie rachunku zysków i strat najpóźniej na dwa tygodnie przed Walnym Zebraniem;

b) skrócony bilans za każdą dekadę najdalej w 7 dni po jej upływie.

Skrócony bilans musi zawierać następujące pozycje:

A. Po stronie czynnej:

a) złoto;
b) pieniądze zagraniczne i dewizy;
c) polskie monety srebrne i bilon;
d) portfel weksli, warrantów, czeków i kuponów;
e) pożyczki i kredyty zabezpieczone zastawami;
f) portfel biletów skarbowych;
g) portfel papierów procentowych;
h) dług Skarbu Państwa z tytułu kredytu bezprocentowego;
i) dług Skarbu Państwa z tytułu oprocentowanego kredytu amortyzacyjnego (z podziałem na dług książkowy i dług zamieniony na obligi Skarbu Państwa, względnie na obligi, wymienione w art. 55 punkt b);
j) nieruchomości i ruchomości;
k) inne aktywa.

B. Po stronie biernej:

a) kapitał zakładowy;
b) fundusz zapasowy;
c) bilety bankowe w obiegu;
d) rachunki żyrowe (z podziałem na rachunki: kas państwowych, banków i innych instytucyj kredytowych, pozostałe rachunki żyrowe) i inne natychmiast płatne zobowiązania;
e) inne pasywa.

VIII. Likwidacja Banku.

Art. 79.

Bank Polski może się zlikwidować na mocy uchwały, powziętej większością $^2/_3$ głosów obecnych, na specjalnie w tym celu zwołanym Walnym Zebraniu, którego porządek obrad z wyszczególnieniem sprawy likwidacji Banku, został ogłoszony co najmniej na 4 tygodnie przed tym. Przez czas trwania przywileju emisyjnego uchwała o likwidacji wymaga zatwierdzenia przez władze ustawodawcze.

Art. 80.

W razie wygaśnięcia przywileju lub wcześniejszego zlikwidowania Banku, Skarb Państwa może na mocy osobnej ustawy przejąć w całości lub częściowo Bank według sprawdzonej przez Ministra Skarbu bilansowej wartości.

Art. 81.

W razie przejęcia Banku przez Skarb, ustaloną wartość Banku wypłaca się akcjonariuszom na ręce Rady Banku, która zastępuje ich interesy przy obrachunku i której uprawnienia gasną z chwilą dokonania tej wypłaty, o ile chodzi o sprawy, wynikające z przejęcia Banku przez Skarb.

Art. 82.

O ileby wygasł przywilej emisyjny Banku, a Rząd nie skorzystał z przysługującego mu prawa przejęcia, lub wyłączył szczególne agendy Banku spod tego przejęcia, wówczas Walne Zebranie może uchwalić dalsze prowadzenie Banku z wykluczeniem czynności emisyjnych i wszystkich uprawnień i zobowiązań, związanych z przywilejem emisyjnym, oraz wszelkich innych szczególnych uprawnień Banku. Prawo do firmy Banku Polskiego przechodzi wówczas na Skarb Państwa, a Walne Zebranie dotychczasowych akcjonariuszów winno uchwalić nowy statut, na którego zasadzie Bank podlegać będzie tym samym normom prawnym, co inne banki akcyjne. Rząd nie może odmówić zatwierdzenia statutu Banku, o ile statut ten odpowiadać będzie ogólnym warunkom.

Art. 83.

Uchwała o dalszym prowadzeniu Banku jako zwyczajnego banku akcyjnego wymaga większości $^2/_3$ głosów Walnego Zebrania.

Art. 84.

O ile nie nastąpi przejęcie Banku przez Skarb, likwidacja jego odbywa się według zasad prawnych, stosowanych w ogóle do likwidacji spółek akcyjnych.

IX. Szczególne uprawnienia Banku.

Art. 85.

Bank Polski jest wolny od wszelkich podatków państwowych i samorządowych, jako też od wszelkich opłat stemplowych, z wyjątkiem podatku od nieruchomości i podatku gruntowego.

Art. 86.

Wszelkie dowody, wystawiane przez Bank, są wolne od opłat stemplowych.

Art. 87.

Księgi Banku i inne zapisy, wchodzące w skład księgowości Banku oraz wyciągi z nich uwierzytelnione przez Bank, mają moc dowodową dokumentów publicznych, a dokumenty, stwierdzające zobowiązania z oświadczeniem Banku, że oparte na nich roszczenie jest wymagalne i prawnie dojrzałe do egzekucji, mają moc tytułów egzekucyjnych.

Klauzulę wykonalności tym tytułom nadaje właściwy sąd grodzki według przepisów kodeksu postępowania cywilnego.

Art. 88.

Bank nie podlega wpisowi do rejestru handlowego.

Art. 89.

Skargi przeciw Bankowi można wnosić tylko przed właściwym sądem w Warszawie.

Art. 90.

Wszelkie spory między Rządem a Bankiem, wynikające z zastosowania przepisów niniejszego statutu oraz udzielonego nim przywileju, rozstrzyga ostatecznie Komisja Rozjemcza z wyłączeniem wszelkich dalszych kroków prawnych.

Komisja Rozjemcza składa się z Prezesa Sądu Najwyższego jako przewodniczącego i 4 członków, z tych dwóch mianowanych przez Prezesa Rady Ministrów, a dwóch przez Radę Banku.

Komisja Rozjemcza wydaje orzeczenie zwykłą większością głosów, po uprzednim wysłuchaniu przedstawicieli Rządu i Rady Banku. W razie jednakowej ilości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego. Komisja Rozjemcza nie jest związana w swym postępowaniu żadnymi przepisami, obowiązana jest jednak orzeczenie swoje uzasadnić.

322

OBWIESZCZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 2 maja 1939 r.

o ogłoszeniu jednolitego tekstu ustawy o wypuszczeniu biletów skarbowych.

Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 24 marca 1939 r. o zmianie ustawy o wypuszczeniu biletów skarbowych (Dz. U. R. P. Nr 23, poz. 143) ogłaszam jednolity tekst ustawy z dnia 24 marca 1933 r. o wypuszczeniu biletów skarbowych (Dz. U. R. P. z 1937 r. Nr 4, poz. 37) z uwzględnieniem zmian, wynikających z ustawy z dnia 24 lutego 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 15, poz. 98) oraz z ustawy z dnia 24 marca 1939 r. (Dz. U. R. P. Nr 23, poz. 143).

Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 22 maja 1939 r. Nr 46, poz. 297).

Załącznik do obw. Min. Skarbu z dnia 2 maja 1939 r. (Dz. Urz. Min. Sk. poz. 322).

USTAWA

z dnia 24 marca 1933 r.

o wypuszczeniu biletów skarbowych.

Art. 1.

Upoważnia się Ministra Skarbu do wypuszczania biletów skarbowych. Ogólna suma każdocześnie znajdujących się w obiegu biletów skarbowych nie może przekraczać 650.000.000 złotych.

Art. 2.

Bilety skarbowe są wolne od podatku od kapitałów i rent.

Art. 3.

Bilety skarbowe mają wszelkie prawa papierów, posiadających bezpieczeństwo pupilarne, i mogą być używane do lokowania kapitałów osób, pozostających pod opieką i kuratelą, jako też kapitałów fundacyjnych, kościelnych, korporacyj publicznych, kaucyj cywilnych i wojskowych.

Art. 4.

Bilety skarbowe nie podlegają działaniu ustawy z dnia 26 lipca 1919 r. o utraconych tytułach na okaziciela (Dz. U. R. P. Nr 67, poz. 406) zgodnie z pkt 2 art. 13 tejże ustawy w brzmieniu ustawy z dnia 18 października 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr 87, poz. 637).

Art. 5.

Bilety skarbowe ulegają przedawnieniu po upływie lat 10 od dnia ich płatności.

Art. 6.

(1) Wysokość oprocentowania biletów skarbowych ustala Minister Skarbu w drodze obwieszczeń, ogłaszanych w Monitorze Polskim.

(2) Wszystkie inne warunki emisji, a w szczególności wysokość odcinków oraz terminy wypuszczenia i płatności biletów skarbowych ustala Minister Skarbu w drodze rozporządzeń.

(3) W razie sprzedaży biletów skarbowych za granicę bilety te mogą opiewać na pieniądze zagraniczne.

Art. 7.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Skarbu.

Art. 8.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

323

OBWIESZCZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 22 maja 1939 r.

o sprostowaniu błędu w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 23 lutego 1939 r. o organizacji i zakresie działania izb skarbowych oraz podległych im urzędów i organów wykonawczych.

Na podstawie art. 5 ust. (1) pkt 5) dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 września 1935 r. o wydawaniu Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. Nr 68, poz. 423) prostuję co następuje:

w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 23 lutego 1939 r. o organizacji i zakresie działania izb skarbowych oraz podległych im urzędów i organów wykonawczych (Dz. U. R. P. Nr 18, poz. 118) w § 12 ust. (2) lit. b), c) i d) po wyrazach „w zakresie działania" a przed wyrazami „urzędów skarbowych" oraz w tymże § 12 ust. (2) lit. f) po wyrazach „w zakresie działania" a przed wyrazami „tych urzędów" należy dodać wyrazy: „działów wymiarowych".

Minister Sprawiedliwości: *W. Grabowski*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 26 maja 1939 r. Nr 47, poz. 307).

324

OBWIESZCZENIE MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 16 maja 1939 r.

L. D. VI. 5679/3/39

w sprawie wydania Spółce Handlowej Cukrowni Związkowych w Warszawie zezwolenia na prowadzenie wolnego składu cukru w Wilnie.

Zarządzeniem z dnia 9 marca 1939 r. L. D. VI. 1961/3/39 Ministerstwo Skarbu zezwoliło Spółce Handlowej Cukrowni Związkowych (S. H. C.) w Warszawie sp. z ogr. odp., na prowadzenie wolnego składu cukru w Wilnie przy ul. Rossa Nr 9.

W składzie tym może być przechowywany wyłącznie cukier z kontyngentu wewnętrznego cukrowni.

Kontrolę skarbową nad wolnym składem cukru w Wilnie wykonywa Urząd Skarbowy Akcyz i Monopolów Państwowych w Wilnie.

Wtórniki świadectw przewozowych na przesyłki cukru, wysłanego do wolnego składu pod węzłem podatku, należy przesyłać do I Rejonu Kontroli Skarbowej w Wilnie, ul. Zawalna 56.

Dyrektor Departamentu:
(—) *M. Węgrzynowski.*

(Przedruk z „Monitora Polskiego" z dnia 22 maja 1939 r. Nr 116, poz. 273).

325

OBWIESZCZENIE MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 15 maja 1939 r.

L. D. VI. 5437/3/39

w sprawie zezwolenia firmie „Rella-Mella" na prowadzenie wolnego składu gazoliny w Borysławiu.

Zarządzeniem z dnia 22 sierpnia 1938 r. L. D. VI. 8387/3/38 Ministerstwo Skarbu zezwoliło firmie „Rella-Mella", Naftowa i Przemysłowa Spółka z ogr. odp. w Borysławiu, na prowadzenie wolnego składu gazoliny w Borysławiu.

Kontrolę skarbową nad tym wolnym składem wykonywa Urząd Skarbowy Akcyz i Monopolów Państwowych w Samborze.

Wtórniki świadectw przewozowych na przesyłki gazoliny, wysłanej pod węzłem podatku do powyższego wolnego składu, należy przesyłać do Oddziału Rejonu Kontroli Skarbowej w Borysławiu.

Dyrektor Departamentu:
(—) *M. Węgrzynowski.*

(Przedruk z „Monitora Polskiego" z dnia 22 maja 1939 r. Nr 116, poz. 274).

326

OBWIESZCZENIE MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 17 maja 1939 r.

w sprawie wylosowanych do umorzenia obligacji 4% Pożyczki Konsolidacyjnej.

Podaje się do wiadomości, że zgodnie z § 2 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 17 lutego 1936 r. o wypuszczeniu 4% Pożyczki Konsolidacyjnej i o warunkach konwersji państwowych pożyczek wewnętrznych (Dz. U. R. P. Nr 12, poz. 114) w dniach 15 i 16 maja 1939 r. wylosowano do umorzenia obligacje tejże pożyczki na łączną sumę imiennej wartości 2.880.000 zł w złocie w ilości 9026 sztuk o numeracji i imiennej wartości odcinków następującej:

po 50 zł w złocie:

od Nr	do Nr
140401	140600
228001	228200
236001	236200
321001	321200
405801	406000
496601	496800
504401	504600
560401	560600
589201	589400
609401	609600
686601	686800
701001	701200
756801	757000
829201	829400
840801	841000
873201	873400
892801	893000
904801	905000
968201	968400
991401	991600
995001	995200
1145601	1145800
1149801	1150000
1287601	1287800
1293001	1293200

po 100 zł w złocie:

od Nr	do Nr
6101	6200
6701	6800
17201	17300
31101	31200
43201	43300
53201	53300
68601	68700
77301	77400
121301	121400
151701	151800
217401	217500
220301	220400
235201	235300
299001	299100
320701	320800
335101	335200
340601	340700
348001	348100
355101	355200
385601	385700
424401	424500
502901	503000
514101	514200
541801	541900
554101	554200
559001	559100
597101	597200
609001	609100
651501	651600
689201	689300
735701	735800
764201	764300
764901	765000

po 500 zł w złocie:

od Nr	do Nr
21	40
1201	1220
3601	3620
4981	5000
5161	5180
12781	12800
34541	34560
37101	37120
44641	44660
49261	49280
50681	50700
57481	57500
58141	58160
59021	59040

po 1.000 zł w złocie:

od Nr	do Nr
5901	5910
7711	7720
13381	13390
14951	14960
16201	16210
16551	16560
16641	16650
18071	18080
18421	18430
19441	19450
20591	20600
21471	21480
23021	23030
27241	27250
27601	27610
27731	27740
32151	32160
32391	32400
35161	35170
36691	36700
38491	38500
43761	43770
49211	49220

po 5.000 zł w złocie:

od Nr	do Nr
191	192
217	218
485	486
607	608
1055	1056
1387	1388
2091	2092
2151	2152
2529	2530
3131	3132
3947	3948
4345	4346
5033	5034
5191	5192
5791	5792
6135	6136
6411	6412
6421	6422
7749	7750
8007	8008
8295	8296
8519	8520
9935	9936

po 10.000 zł w złocie:

Nr	Nr	Nr
294	10292	22056
430	10297	22318
544	10301	22328
725	10478	22370
1277	10689	22389
1313	10935	22484
1472	11339	22542
1685	11383	22562
1742	11392	22610
1753	11590	22779
1817	11680	23065
1974	12050	23303
2151	12142	23479
2372	12234	23498
2620	12543	24054
3135	12551	24089
3136	12705	24304
3230	13060	24384
3243	13462	24677
3392	13679	24963
3512	13879	25219
3804	14103	25363
3945	14420	25657
4323	14445	26051

4587	14464	27365
4641	15033	27374
4781	15526	27425
5094	15923	27427
5217	15994	27499
5424	16099	27594
5452	16313	27740
5525	16323	27979
5560	16423	28414
6011	16679	28589
6209	16815	28806
6280	17084	28819
6297	17099	29239
6455	17128	29309
6485	17218	29397
7042	17326	29550
7059	17374	29570
7149	17656	29684
7176	17909	29767
7240	17919	29789
7447	17999	29829
7809	18269	29832
7902	18383	29836
7955	18698	29870
8429	20886	30029
9231	20967	30132
9237	21096	30136
9419	21315	30506
9476	21479	30642
9522	21865	30984
9535	21873	31927
9758	21893	32219
10064	21919	

Za Dyrektora Departamentu:
Kierownik Zarządu Długów Państwa.
(—) *Drabarek,*

(Przedruk z „Monitora Polskiego" z dnia 23 maja 1939 r. Nr 117, poz. 277).

327

OBWIESZCZENIE PRZEWODNICZĄCEGO RADY SPÓŁDZIELCZEJ

z dnia 24 maja 1939 r.

o utraceniu przez rewidentów prawa do przeprowadzania rewizji spółdzielni.

Na podstawie § 15 ust. 2 i 4 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 26 września 1934 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości o organizacji Rady Spółdzielczej (Dz. U. R. P. Nr 89, poz. 817) ogłaszam, iż prawo rewizji utracili rewidenci:

w Związku Spółdzielni Rolniczych i Zarobkowo-Gospodarczych R. P. w Warszawie:
Ferdynand Gużkowski;

w Związku Wiejskich Spółdzielni Województwa Pomorskiego w Grudziądzu:
Martin Obuch.

Przewodniczący Rady Spółdzielczej:
(—) *Dr Całkosiński.*

328

OBWIESZCZENIE PRZEWODNICZĄCEGO RADY SPÓŁDZIELCZEJ

z dnia 24 maja 1939 r.

o zatwierdzeniu prawa rewidentów do przeprowadzania rewizji w spółdzielniach.

Lista 30.

Na podstawie art. 61 ustawy z dnia 29 października 1920 r. o spółdzielniach (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr 55, poz. 495) oraz § 15 ust. 4 rozporządzenia Ministra Skarbu, wydanego w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości o organizacji Rady Spółdzielczej (Dz. U. R. P. Nr 89, poz. 817 z 1934 r.), ogłaszam listę rewidentów, którym zatwierdzam prawo do przeprowadzania rewizji spółdzielni:

w Związku Spółdzielni Rolniczych i Zarobkowo-Gospodarczych R. P. w Warszawie:

1. Ludwik Niechwiej,
2. Edmund Trojak,
3. Jan Tomkiewicz,
4. Wacław Mencel,
5. Jan Recmanik,
6. Władysław Bąk,
7. Franciszek Dratwa;

w „Społem" Związku Spółdzielni Spożywców R. P. w Warszawie:

1. Florian Stanisławski,
2. Bronisław Bronowicz,
3. Wincenty Stojek,
4. Piotr Edmund Wierzbicki,
5. Mieczysław Rudzki;

w Związku Rewizyjnym Spółdzielni Wojskowych w Warszawie:

1. Maksymilian Goiński;

w Związku Rewizyjnym Spółdzielni Ukraińskich we Lwowie:

1. Włodzimierz Worobeć.

Przewodniczący Rady Spółdzielczej:
(—) *Dr Całkosiński.*

329

OKÓLNIK C. 195 MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 9 maja 1939 r.

Nr D. IV. 2572/3/39

w sprawie zwalniania od cła honorowych upominków i nagród, uzyskanych na zagranicznych konkursach.

Do

dyrekcyj ceł, urzędów celnych oraz Inspektoratu Ceł w Gdańsku.

Zaszedł wypadek, iż jeden z urzędów celnych zwolnił od cła, na podstawie art. 22 ust. II pkt 8 prawa celnego, żelazko elektryczne do prasowania, jako nagrodę uzyskaną w wyniku konkursu, rozpisanego w celach reklamowych przez zagraniczną firmę handlową.

W związku z powyższym Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, że za honorowe upominki i nagrody, w rozumieniu przepisu art. 22 ust. II pkt 8 pr. cel., uznaje się przedmioty, jakich udzielają zazwyczaj na konkursach instytucje, towarzystwa czy też organizacje powołane do popierania i rozwoju nauki, sztuki, techniki oraz innych gałęzi wiedzy. Nie mogą być uważane za nagrody honorowe — przedmioty, uzyskiwane na konkursach ogłaszanych przez firmy handlowe w celach reklamowych, a więc mających na względzie osiąganie korzyści materialnych.

Dyrektor Departamentu:
(—) Maksymowicz.

330

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 15 maja 1939 r.

L. D. V. 9510/3/39

w sprawie podatku od nieruchomości, stanowiących własność seminariów duchownych.

Wyciąg z wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 20 marca 1939 r. L. Rej. 4963/38 w sprawie ze skargi Metropolitalnego Rzymsko-Katolickiego Seminarium Większego św. Jana w Warszawie.

. . . .

...Skarga stoi na stanowisku, że dochody, obracane na utrzymanie seminariów duchownych, podpadają pod pojęcie dochodów, przeznaczonych na cele względnie potrzeby („besoins" wedle tekstu francuskiego konkordatu) kultu religijnego i w tym punkcie zmierza do podważenia dotychczasowej judykatury Najwyższego Trybunału Administracyjnego. Wywody te nie są przekonywujące. Bez względu na to, czy za miarodajny przyjmiemy tekst polski, czy też tekst francuski konkordatu, nie można ani celów, ani potrzeb kultu religijnego ujmować tak szeroko, by pod to pojęcie podpadało utrzymanie seminariów duchownych. Wprawdzie wszystkie dobra kościelne służą potrzebom kościoła, którego celem głównym jest kult religijny w szerokim tego słowa znaczeniu, ale w razie przyjęcia tak szerokiej interpretacji należałoby dojść do wniosku, że cały majątek kościelny powinien korzystać z wolności podatkowej. Skoro jednak konkordat tego stanowiska nie zajął, lecz przeciwnie

zrównał w zasadzie majątki duchownych oraz osób prawnych kościelnych i zakonnych z odnośną sytuacją osób fizycznych i prawnych świeckich, należy termin „cele" względnie „potrzeby" kultu religijnego interpretować ściśle i wyłączyć z tego pojęcia zarówno utrzymanie samych duchownych, o czym konkordat wyraźnie wspomina, jak i kandydatów na duchownych, jakimi są klerycy, a jest niespornym, że co najmniej część dochodu z budynku quaestionis jest na ten cel przeznaczona zgodnie z przepisami kanonu 1355. Powołany przez pełnomocnika skarżącego seminarium na rozprawie komentarz episkopatu polskiego do konkordatu, dzielący dobra kościelne na „bona beneficialia" i „bona ecclesiastica", nie jest dla niniejszej sprawy miarodajny, z przepisów bowiem art. XV konkordatu wcale nie wynika, by wszelkie „bona ecclesiastica" korzystały z wolności podatkowej, zwłaszcza, że wedle kanonu 1497 pod pojęciem „bona ecclesiastica" rozumie się wszelkie majątki, należące do wszelkich osób prawa kościelnego, jak np. szpitali, sierocińców (kanon 1489) itp., a nawet i dobra beneficjalne, a art. XV konkordatu — jak wspomniano — dobra te w zasadzie podatkami obciąża.

Wreszcie jeśli chodzi o drugi zarzut skargi, że użyte w konkordacie wyrażenie „seminaria duchowne" dotyczy nie tylko budynków, w których się seminaria mieszczą, lecz i wszelkiego majątku tych seminariów, że zatem chodzi o zwolnienie w sensie nie przedmiotowym, lecz podmiotowym, wywód ten jest nietrafny. Odpowiedni ustęp konkordatu wymienia obok siebie budynki, poświęcone służbie bożej, seminaria duchowne, domy przygotowawcze dla zakonników i zakonnic i domy mieszkalne zakonników i zakonnic, składających śluby ubóstwa. Już z samego tego zestawienia wynika niewątpliwie, że we wszystkich tych przypadkach chodzi o budynki, mieszczące odpowiednie instytucje kościelne, a nie o budynki (względnie inne dobra), należące do tych instytucyj.

Z powyższych względów należało skargę oddalić jako nieuzasadnioną.

— — — — — — — — — —

Izbom i urzędom skarbowym udziela się do wiadomości w ślad za okólnikiem z dnia 11 sierpnia 1938 r. L. D. V. 20719/3/38 (Dz. Urz. Min. Sk. Nr 23, poz. 588).

Dyrektor Departamentu:
(—) Dr J. Lubowicki.

331

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 9 maja 1939 r.

L. D. V. 30119/5/38

w sprawie opłat stemplowych od zezwoleń na sprzedaż kart do gry.

Ministerstwo Skarbu podaje do wiadomości, że w porozumieniu z Ministerstwem Przemysłu i Handlu obniżyło na mocy art. 156 pkt 5 ust. 2 ustawy o opłatach stemplowych z dnia 1 lipca 1926 r. (Dz. U. R. P. z 1935 r. Nr 64, poz. 404), opłatę stemplową od pozwoleń na sprzedaż kart do gry do kwoty zł 5 (pięć), o ile sprzedaż ta będzie prowadzona nie jako samodzielne przedsiębiorstwo handlowe, lecz ubocznie przez przedsiębiorstwo handlowe jakiegokolwiek rodzaju.

Nadmienia się, że pełna opłata stemplowa od pozwolenia na prowadzenie samodzielnego przedsiębiorstwa sprzedaży kart do gry, przewidziana w art. 156 pkt 5 u. o. s. wynosi zł 40, do której dochodzi 10% dodatek.

W związku więc z powyższym przy wydawaniu pozwoleń, o których mowa, będą pobierane opłaty następujące: od podania o pozwolenie 5 zł i od każdego załącznika po 50 gr (art. 140 i 145 u. o. s.), od zezwolenia 5 zł względnie 40 zł oraz 10% dodatek do wszystkich tych opłat.

Dyrektor Departamentu:
(—) Dr J. Lubowicki.

KOMUNIKATY MINISTERSTWA SKARBU:

Komunikat

o wydaniu upoważnień do produkcji plomb dla zakładów przemiału zboża.

W związku z postanowieniami § 27 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 19 sierpnia 1938 r. (Dz. U. R. P. Nr 61, poz. 477) w brzmieniu rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 28 lutego 1939 r. (Dz. U. R. P. Nr 19, poz. 128) Ministerstwo Skarbu upoważniło dotychczas następujące firmy do produkcji plomb dla zakładów przemiału zboża:

1) Fabryka towarów żelaznych S. Opoczyński i S-ka w Bielsku, ul. Pierackiego 196,

2) Wytwórnia plomb H. Ostrowska w Łodzi, ul. Piramowicza 7,

3) Fabryka wyrobów metalowych M. Kühla S-wie w Sokalu,

4) Towarzystwo przemysłu metalowego Reflex w Krakowie, ul. Sołtyka 19.

Komunikat

o unieważnieniu zaginionego blankietu świadectwa przemysłowego.

Ministerstwo Skarbu zawiadamia, że został unieważniony 1 blankiet świadectwa przemysłowego Nr 467757, zaginiony w kasie 1 Urzędu Skarbowego w Chorzowie.

Komunikat

o płatności podatków w czerwcu 1939 r.

W czerwcu są płatne następujące podatki:

1) do dnia 5 czerwca — podatek od energii elektrycznej, pobrany przez sprzedawcę energii w czasie od 16 do 31 maja 1939 r.; do dnia 20 czerwca — tenże podatek, pobrany w czasie od 1 do 15 czerwca 1939 r.;

2) do dnia 7 czerwca — podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, wypłaconych przez służbodawcę w maju 1939 r.;

3) do dnia 15 czerwca — zaliczka kwartalna (za I kwartał 1939 r.) na podatek obrotowy, w wysokości, odpowiadającej podatkowi przypadającemu od obrotu, osiągniętego w kwartale ubiegłym, lecz co najmniej w wysokości 1/5 kwoty podatku, wymierzonego od obrotu za rok ubiegły — przez płatników nie prowadzących prawidłowych ksiąg handlowych;

4) do dnia 25 czerwca — zaliczka miesięczna na podatek obrotowy za r. 1939 w wysokości podatku, przypadającego od obrotu osiągniętego w maju 1939 r. — przez wszystkich płatników, prowadzących prawidłowe księgi handlowe;

5) do dnia 30 czerwca — I rata (półroczna) podatku od nieruchomości za rok 1939.

Ponadto płatne są w czerwcu zaległości odroczone lub rozłożone na raty z terminem płatności w tym miesiącu oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności w czerwcu 1939 r.

WYCIĄG Z CEDUŁY URZĘDOWEJ

GIEŁDY PIENIĘŻNEJ W WARSZAWIE

z dnia 26 maja 1939 roku.

WALUTY	Za	Sprzedaż	Kupno
		Złotych	
a) BILETY BANKOWE			
Belgi belgijskie	100 Blg.	90,40	90,87
Dinary jugosłow. . . .	100 Din.	—	—
Dolary Stanów Zjedn. .	1 Dol.	5,30	$5{,}32\frac{1}{2}$
Dolary kanadyjskie . . .	1 Dol.	$5{,}26\frac{1}{2}$	5,29
Floreny holenderskie . .	100 Fl.	284.50	286.22
Franki francuskie . . .	100 Fr.	14,02	14,12
Franki szwajcarskie . .	100 Fr.	119,20	120,00
Funty angielskie	1 Ł.	24,82	24,98
Funty palestyńskie . . .	1 Ł.	—	—
Funty tureckie	1 Ł.	—	—
Guldeny gdańskie . . .	100 Gld.	99,75	100,25
Kor. cz.-sł. odc. do 100 kor.	100 K.	—	—
Korony duńskie	100 K.	110,70	111,48
Korony estońskie . . .	100 K.	—	—
Korony norweskie . . .	100 K.	124,55	125,47
Korony szwedzkie . . .	100 K.	127,70	128,62
Leje rumuńskie	100 Lei	—	—
Lewy bułgarskie . . .	100 Lew.	—	—
Liry włoskie	100 Lir.	18,50	19,10
Łaty łotewskie	100 Łat.	—	—
Marki fińskie	100 Mk.	10,70	11,03
Marki niemieckie . . .	100 Mk.	—	—
Pengö węgierskie . . .	100 Png.	—	—
Pesety hiszpańskie . . .	100 Pes.	—	—

WALUTY	Za	Tranzakcje	Sprzedaż	Kupno
		Złotych		
b) CZEKI I WYPŁATY				
Amsterdam . . .	100 Fl.	285,50	284,78	286,22
Belgrad	100 Din.	—	—	—
Berlin	100 Mk.	—	212,01	213,07
Bruksela	100 Blg.	90.65	90,43	90,87
Budapeszt	100 Png	—	—	—
Bukareszt	100 Lei	—	—	
Gdańsk	100 Gld.	—	99,75	100.25
Helsinki	100 Mk.	11,00	10,97	11,03
Konstantynopol . .	1 Ł.	—	—	—
Kopenhaga . . .	100 K.	—	110,92	111,48
Kowno	100 Lit.	—	—	—
Londyn	1 Ł.	24,91	24.84	24,98
Madryt	100 Pes.	—	–	—
Mediolan	100 Lir.	—	27,91	28,05
Montreal	1 Dol.	—	$5{,}28\frac{3}{4}$	$5{,}31\frac{1}{4}$
Nowy Jork . . .	1 Dol.	—	$5{,}29\frac{7}{8}$	$5{,}32\frac{3}{8}$
Nowy Jork telegr.	1 Dol.	$5{,}31\frac{5}{8}$	$5{,}30\frac{3}{8}$	$5{,}32\frac{7}{8}$
Oslo	100 K.	125,15	124 83	125,47
Paryż	100 Fr.	14,08	14,04	14,12
Praga	100 K.	—	—	—
Ryga	100 Łat.	—	—	—
Sofia	100 Lew.	—	—	—
Sztokholm	100 K.	128,30	127,98	128,62
Tallin	100 K.	—	—	—
Tel-Aviv	1 Ł.	—	—	—
Zurych	100 Fr.	—	119,40	120.00
c) MONETY:				
2. Srebro:				
Marki niemieckie .	100 Mk.	—	81.50	84 00

Kurs urzędowy 1 grama czystego złota = 5,9244 zł.